

Μεγάλες μορφές της Φυσικής και
των Μαθηματικών,

μέσα από την Αγιασώτικη
ντοπιολαλιά και σάτιρα.

Οι Ξλουμένι

Γενικό Λύκειο Αγιάσου Λέσβου

2010

Λίγα λόγια για την παράσταση

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε το σχολικό έτος 2009-2010.

Παρουσιάστηκε σε μορφή θεατρικού διαλόγου στην διημερίδα της: «2ης Συνάντησης καθηγητών Φυσικών Επιστημών» με θέμα: «(πρό)γευση της νέας εποχής» που διοργανώθηκε στη Λέσβο την άνοιξη του 2010.

Πρόκειται να παρουσιαστεί στους
βους Πανελλήνιους Αγώνες Κατασκευών και Πειραμάτων Φυσικών Επιστημών με θέμα: «Αιχμαλωτίζοντας την Καρδιά και το Νου μέσω της διδασκαλίας των Φυσικών Επιστημών» («Winning Hearts and Minds in Science Teaching»), που διοργανώνει Η Ελληνική Συντονιστική Επιτροπή του Ευρωπαϊκού προγράμματος «Οι Φυσικές Επιστήμες στο Προσκήνιο - Ευρώπη» (Science on Stage - Europe) στις 15-16-Οκτ-2010.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Παλαιολόγου Ελένη Φυσικός: Υπεύθυνη προγράμματος
Σιώρης Αθανάσιος Φυσικός: Βοήθεια στη συγκέντρωση υλικού
Χατζηβασιλείου Βασιλεία Φιλόλογος: Απόδοση κειμένου στην καθομιλουμένη
Στυλιανίδης Στέλιος Φυσικός: Δντής του Λυκείου Αγιάσου. Εμπυχωτής και υποστηρικτής της προσπάθειας.

Σενάριο – κείμενο – συγγραφή-σκηνοθεσία, ηθοποιία, οι μαθητές:

Κουτσκουδή Κατερίνα,

Παπάνης Αλέξανδρος,

Πετεινέλλη Κλεονίκη

Σκίτσα: Κουτσκουδή Μυρσίνη

Όλοι οι μαθητές του Λυκείου Αγιάσου του σχολικού έτους 2009-2010

Οικονομική υποστήριξη: Δήμος Αγιάσου

Στα πλαίσια ενός πολιτιστικού προγράμματος, σκεφτήκαμε με τους μαθητές να επιτύχουμε ό,τι δεν έχει κατορθώσει ακόμα η Φυσική, την «ενοποίηση». Την ενοποίηση όχι των δυνάμεων, αλλά της φυσικής, των μαθηματικών, της Αγιασώτικης σάτιρας, της ντοπιολαλιάς και της καυστικής διάθεσης που αναδύεται μέσα από το φημισμένο Αγιασώτικο παρατσούκλι, χαρακτηριστικό της Αγιασώτικης κοινωνίας.

Οι μαθητές κατέγραψαν πρόσωπα της Φυσικής και των Μαθηματικών που τους έκαναν εντύπωση, αξιολογώντας όχι μόνο το επιστημονικό τους έργο, αλλά και τις ιδιαιτερότητες του χαρακτήρα τους.

Σε αρμονία με την μακροχρόνια τοπική παράδοση της Αγιάσου, με Αριστοφανική δεξιότητα, σατίρισαν «ανελέητα» σε Ιαμβικό δεκαπεντασύλλαβο, μεγάλες μορφές της Φυσικής και των Μαθηματικών, τους έδωσαν παρατσούκλι και έφτιαξαν τις καρικατούρες τους.

Μέσα από αυτή την δραστηριότητα πέτυχαν:

- Να εισάγουν το πολιτιστικό – ιστορικό στοιχείο στο μάθημα της Φυσικής και των Μαθηματικών, που τόσο πολύ απουσιάζει από το εκπαιδευτικό μας σύστημα.
- Να παντρέψουν την Φυσική με τη μοναδική φυσιογνωμία της Αγιασώτικης κοινωνίας που διακρίνεται για την ευρηματική καρναβαλική της σάτιρα και το ιδιαίτερο γλωσσικό της ιδίωμα, ένα γλωσσικό ιδίωμα με αρχαίες επιρροές, που στην Αγιάσο διαφυλάσσεται ως ιερό κειμήλιο.
- Να ενισχυθεί το ενδιαφέρον τους για τα συγκεκριμένα μαθήματα και να αισθανθούν τις μεγάλες μορφές των επιστημών οικειότερες προς αυτούς.
- Να αυτοεκπαιδευτούν στην αναζήτηση της ιστορικής πορείας των γεγονότων, που βρίσκονται πίσω από κάθε νέα γνώση και επιστημονική εξέλιξη.
- Να αναπτύξουν ικανότητες συνεργασίας για την παραγωγή έργου, αναλαμβάνοντας την ευθύνη της επιλογής και αναδεικνύοντας τις δεξιότητές τους.
- Να συνειδητοποιήσουν ότι η «γλώσσα είναι πολιτισμός» και να συμβάλλουν και αυτοί στην ανάδειξη της Αγιασώτικης ντοπιολαλιάς σε

«προστατευόμενο» πολιτιστικό στοιχείο. Ιδιαίτερη αξία έχουν και τα παραδοσιακά παρατσούκλια της Αγιάσου.

Όπως αναφέρουν στο βιβλίο τους ΑΓΙΑΣΩΤΙΚΑ ΠΑΡΑΤΣΟΥΚΛΙΑ οι Φιλολόγοι συγγραφείς, Δημήτρης .Παπάνης πρώην Λυκειάρχης, και Γεώργιος Παπάνης πρώην Εκπ. Σύμβουλος, «Τα Παρατσούκλια είναι – κατά τη γνώμη μας – αλάθητα test (κριτήρια) της πνευματικότητας και σοφίας του λαού και ο δείκτης της βαθυστοχασύνης του και της προβληματικής του».

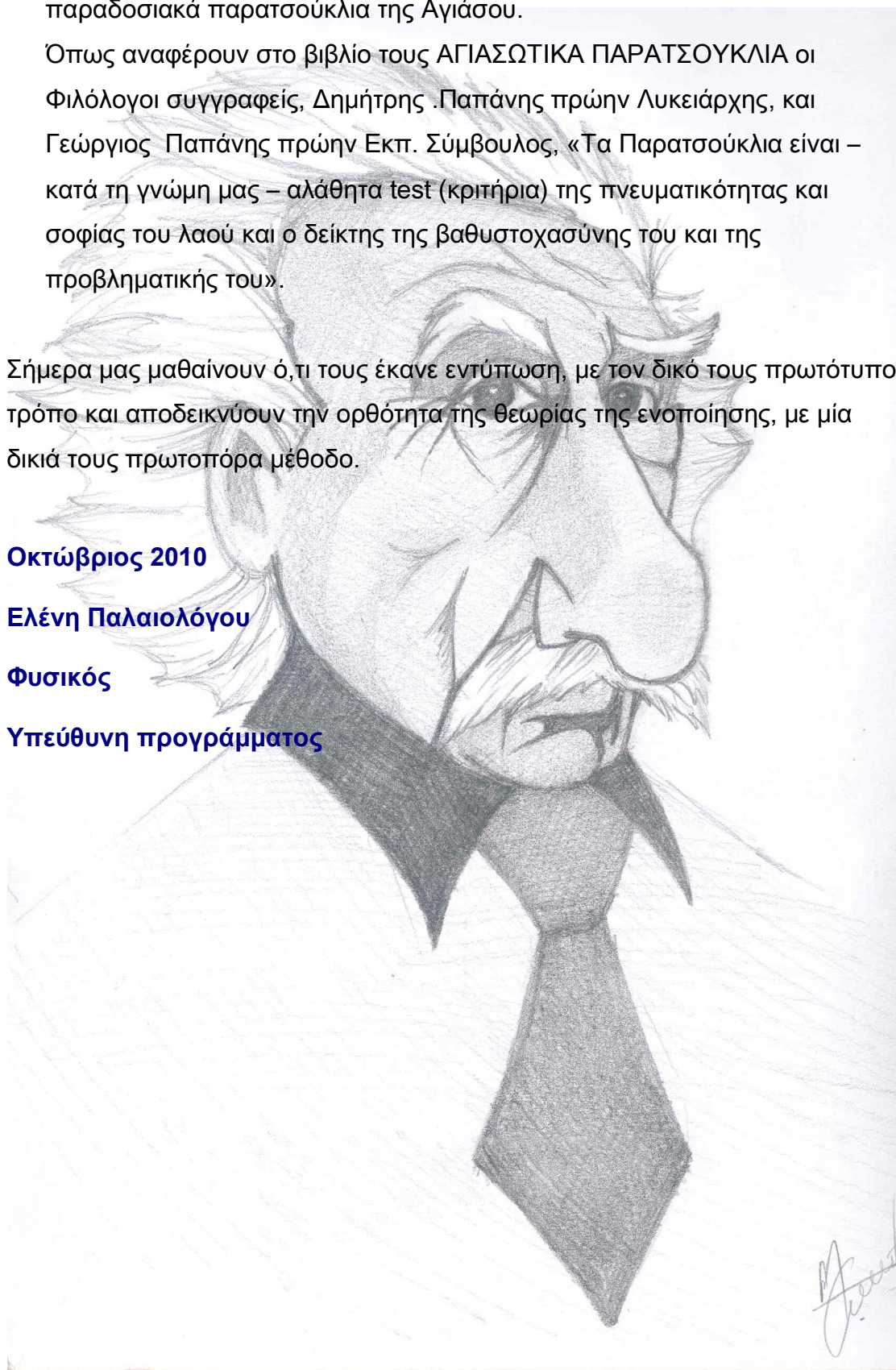
Σήμερα μας μαθαίνουν ό,τι τους έκανε εντύπωση, με τον δικό τους πρωτότυπο τρόπο και αποδεικνύουν την ορθότητα της θεωρίας της ενοποίησης, με μία δικιά τους πρωτοπόρα μέθοδο.

Οκτώβριος 2010

Ελένη Παλαιολόγου

Φυσικός

Υπεύθυνη προγράμματος

Προλογίζει ο σύμβουλος καθηγητών Φυσικών Επιστημών

Δρ. Δημήτρης Κρέτζας

Φυσικός

Στα πλαίσια της 2^{ης} συνάντησης των καθηγητών Φυσικών Επιστημών Λέσβου, στο τέλος της πρώτης μέρας 4/5/2010, στο Λύκειο της Αγιάσου, οι μαθητές της Α΄ τάξης του Λυκείου έκαναν την έκπληξη.

Μετά την παρουσίαση των εργασιών των καθηγητών και των μαθητών, αιφνιδίασαν ευχάριστα τους παρευρισκόμενους με θεατρικό σκετς, όπου σατίρισαν κορυφαίους των Φυσικών Επιστημών.

Η σάτιρα έγινε στην ντοπιολαλιά με την άλλη αίσθηση που προκαλεί η μουσικότητα της τοπικής διαλέκτου. Με σπινθηροβόλο πνεύμα ενθουσίασαν και αιχμαλώτισαν όλους, παρουσιάζοντας την Επιστήμη κάτω από τον προβολέα της παρατήρησης από μια άλλη διάσταση.

Έδειξαν ότι στο σχολείο μπορεί να συνδυαστούν αρμονικά η σοβαρότητα της επιστήμης με την σκωπτική διάθεση, που δεν υποβαθμίζει αλλά προάγει και οδηγεί στην ισορροπία που απαιτεί η ανθρώπινη φύση.

Ως Σχολικός Σύμβουλος είχα την τύχη και τη χαρά να συνεργαστώ με ένα κορυφαίο σχολείο, το Λύκειο Αγιάσου, στο οποίο η εμβάθυνση στην επιστήμη πάει αντάμα με τον πολιτισμό και την τοπική ιδιομορφία.

Οι καθηγητές και οι μαθητές του σχολείου είναι άξιοι πολλών συγχαρητηρίων και είμαι βέβαιος για την εξαιρετική απόλαυση που θα σας χαρίσουν.

Προλογίζει ο σύμβουλος Φιλολόγων καθηγητών

Δρ. Στρατής Αναγνώστου

Φιλόλογος

Είναι γνωστό πως η Αγιάσος είναι ένας τόπος που γέννησε πλήθος άξιων τέκνων, τα οποία καλλιέργησαν τις επιστήμες και τα γράμματα και διέδωσαν τα όνομα της γενέτειράς τους σ' ολόκληρη την υφήλιο. Παράλληλα η σάτιρα εδώ και πάρα πολλά χρόνια αποτελεί αναπόσπαστο χαρακτηριστικό των κατοίκων της, αφού οι θεατρικές παραστάσεις και οι καρναβαλικές εκδηλώσεις στην ορεινή αυτή λεσβιακή κωμόπολη έχουν τις βαθιές τους ρίζες στην εποχή της τουρκοκρατίας.

Πιστοί στην αγιασώτικη παράδοση, οι μαθητές του Γενικού Λυκείου Αγιάσου ανεβάζουν ένα καταπληκτικό θεατρικό δρώμενο στο αγιασώτικο ιδίωμα, προσπαθώντας να συνταιριάξουν την επιστήμη με τη σάτιρα.

Με συμπαραστάτες τους καλούς εκπαιδευτικούς του σχολείου και τον πρωτοπόρο στις νέες τεχνολογίες λυκειάρχη τους, αναδεικνύουν μεγάλες μορφές των φυσικών επιστημών μέσα από το δικό τους σκωπτικό πρίσμα.

Ο τίτλος «Οι ξλουμέν'», που επέλεξαν για το δρώμενό τους, είναι, νομίζω χαρακτηριστικός. Φανερώνει ότι το πάθος για την προαγωγή κάθε επιστήμης, η καλώς εννοούμενη «τρέλα» που κουβαλούν μέσα τους οι επιστήμονες, είναι ο κινητήριος άξονας, γύρω από τον οποίο περιστρέφεται η πρόοδος όλων των επιστημών.

Θερμά συγχαρητήρια στους μαθητές του σχολείου για την αξιέπαινη προσπάθεια τους. Να είναι βέβαιοι ότι αποδεικνύουν έμπρακτα ότι πολλά απ' αυτά που μαθαίνουν στο σχολείο τους, δεν είναι γι' αυτούς απλές ξερές γνώσεις, χρήσιμες μόνο για την εισαγωγή τους στο Πανεπιστήμιο, αλλά πάνω απ' όλα προσωπικά βιώματα, που δεν υιοθετούνται άκριτα, αλλά μεταλλάσσονται σε γνήσια, ανόθευτη λαϊκή σάτιρα. Γι' αυτό και πανάξια έχουν την αμέριστη στήριξη της εκπαιδευτικής κοινότητας και της λεσβιακής κοινωνίας.

Εισαγωγή

Χιριτώ του κόσμου ούλου
Οσ' είν' έδιου μαζουμέν'
φυσικοί τσι μαθητάδισ
απ' τν ιλλάδα, καλεσμέν'.

Τώρα πρέπ α συστηθούμι
α μας μάθιτι τσι σείς,
τσ' πιό σπουδαίοι παριστούμι
τσ' κουρφαίοι τσ' φυσικής.

Απου δω γιου Αρχιμήδης
θα τουν παίξ του Κατιρνέλ'
τσ' απί δίπλατ' είν' γιου Νεύτων
που τουν καν' του Κλιουνκέλ'.

Τσι αφήσαμε στου τέλους
τουν Αλέξη του Παπάν'
που διαλέξαμι να είνι
γιου μιγάλους Αϊνστάιν.

Όμως, μεις εκτός απ' τσρόλ' μας
λέμι α παίζουμι τσι τσαλ,
βλέπς είνι πουλές γι μούρις
που μας πρίζιν του τσιφάλ.

Ταξιδέψαμι απ' τν' Αγιάσου,
απί τσ' Λέσβου του νησί
τσίρταμι α σας τα πούμι
μι διάθεση πουλύ.

Γι ξλουμέν είνι του θέμα
ούλ έγιουτ γι παλαβοί,
που απ' τα πουλλά τα ξούρια
μας ζαλίσαν φτοί του γδί.

Χαιρετώ τον κόσμο όλο
όσους είν' εδώ μαζεμένοι,
δάσκαλοι και μαθητές
απ' την Ελλάδα καλεσμένοι.

Τώρα πρέπει να συστηθούμε,
να μας μάθετε κι εσείς,
τους πιο σπουδαίους θα μιμηθούμε,
τους κορυφαίους της Φυσικής

Από δω ο Αρχιμήδης,
που θα μιμηθεί η Κατερινούλα
κι από δίπλα είν' ο Νεύτων,
που τον κάνει η Κλεονικούλα.

Κι αφήσαμε στο τέλος
τον Αλέξη τον Παπάνη,
που διαλέξαμε να είναι
ο μεγάλος Αϊνστάιν.

Όμως, πέρα απ' το ρόλο μας,
θα «ζωντανέψουν» κι άλλοι,
βλέπεις, είναι πολλοί αυτοί
που μας πρήζουν το κεφάλι.

Ταξιδέψαμε από την Αγιάσο
από το νησί της Λέσβου
και ήρθαμε να σας τα πούμε
με διάθεση πολύ.

Οι τρελοί είναι το θέμα μας
όλοι αυτοί οι παλαβοί,
που με τα πολλά κουσούρια τους
μας ζαλίσαν το κεφάλι.

Πυθαγόρας

Γιου μουσικάντς

Γιου σουφός μας Πυθαγόρας
απὶ τσ' Σάμου τοῦ νησί,
ικτός απὶ τ' φιλοσουφία
τ' ἴρισει τσ' ἡ μουσική.

Μιγάλ ἀνακάλιψ' ἔκανι
έφτους στ' γιουμιτρία
τσι ἀφανίζ' ρε τα μουρά
μ' ἔφτιν τ' παλιουβλακεία.

Απίς πους τούβρι μουναχόσιτ'
ψέματα θα εἶνι φτό.
Καλά που ἴνταν τσι γι Αἰγύπτιοι
αλλιώς θα να μινι κρυφό.

Όμους, τ' κούπατ' φτι τ' διάσημ'
ἔκανίν' ἔνα μουναχός
ήθιλι α βρει ἔνα τρόπο
για να μη μυθά ἡ λαός.

Ήταν οὐπτικά γι ἴδια,
ἀλλά μέσα ξιχουρστί,
εἶχι ἔνα τρύπιου βούτλου
για να πέφτει το κρασί.

Έδιετς ἔνι μέθα γι ἔρμους
ἔνι μπόργει α πιει πουλύ
γλίτουνει, που λεγς, το ξύλου
ἀπὶ τ' γναίκατ' τ' παλαβή.

Πάμε, όμους, σ' ἄλλου θέμα,
στ' μυστικιστική τ' σχουλή
που τνι πίτσι μουναχόσιτ'
τσ' ἴχι ουπαδοί πουλλοί.

Ήλιγίν τουν ρε μουρέλιαμ
ε τα λέμι ούλα σουλ'
μο τα φλάγουμι κρυμμένα
στου μυαλού μας του σακούλ.

Ο μουσικός

Ο σοφός μας Πυθαγόρας,
ἀπ' τῆς Σάμου το νησί,
πέρα ἀπ' τῆ φιλοσοφία
τοῦ ἄρεσε καὶ ἡ μουσική.

Σπουδαία ἀνακάλυψη ἔκανε
αὐτός στῆ γεωμετρία
καὶ τα παιδιὰ βασάνισε
με αὐτὴ τοῦ τη... βλακεία.

Να πεις «το βρήκε μόνος του»
ψέματα θα εἶν' αὐτό.
Ευτυχώς, ἦταν οἱ Αἰγύπτιοι,
αλλιώς θα ἔμενε κρυφό.

Όμως, τὴν κούπα αὐτὴ τῇ διάσημῃ
τὴν ἔκανε αὐτός.
ἤθελε να βρει ἕναν τρόπο
για να μη μεθὰ ο λαός.

Ήταν οπτικά ἡ ἴδια,
μέσα όμως ξεχωριστή,
εἶχε μὴ προεξοχή τρύπια
για να πέφτει το κρασί.

Έτσι δε μεθούσε ο καημένος,
δεν μπορούσε πολὺ να πιεῖ...
γλίτωνε, που λες, το ξύλο
ἀπ' τὴ γυναίκα τοῦ τὴν τρελή.

Πάμε, όμως, στο ἄλλο θέμα,
τὴ μυστικιστικὴ σχολή
που τὴν ἱδρυσε ο ἴδιος
καὶ εἶχε πολλοὺς οπαδούς.

Τους ἔλεγε «Παιδάκια μου,
δεν τα λέμε σ' όλους όλα,
τα φυλάγουμε κρυμμένα
στου μυαλού μας τὴ σακούλα».

Τσι τα μλάρια ποτεβγασίν τουν
μο π' εν έκανι α τουν δουν
πέντι χρόνια μες του σπίτιτ
αφανστίκαν αν ακούν.

Αλλά είχι άστσμου τέλους
πέθανι στου ιερό.
Έμνι φτος σαράντα μέρις
δίχους μάσα τσι νιρό.

Ευκλείδης

Του νιβρόσπαστου

Γιου Ευκλείδης πλέτι ίβγι
στιν ιπιφάνεια νουρίς
τσι τσ' γιουμιτριάς γίντσι
γιου πιο καλός καθηγητής.

Μο που ε ξέριν που γινίθτσι
μέγα πρόβλημα τσι φτό
αχ τουν έρμουν- τυραννίζ μας-
λες τσι θελ', να νι κρυφό.

Ούλους κόσμους ξέρ' τουν έφτουν
τουν Ιφκλίδ του παλαβό
που τσ' ιφθείς τσι τσ' γουνίεις
ξέρτς απόξου μα του θγιό.

Έγραφι έφτους τα «Στοιχεία»
που νι έργου ξακουστό
τσι απί τότι φτοί τουν είπαν
πατέρα τσι δημιουργό.

Γι' αυτό, τσι γι Πτουλιμαίους
ήθιλι ντουν στου πλιβρότ
να διδάξ τ' γιουμιτρία
στουν απαίδιφτου λαό τ'.

Όμους, τ' ζήτσι μια χαρούδα
τόσινια μικρή πουλύ
να τα λεγ' μι θκατ' λουγέλια
να τα πιάνιν τσ' οι χαζοί.

Σα τουν ίτσι γιου Ιφκλείδης
γίντσι άσπρους σα πανί
είπιτ' λόγια φτος μιγάλα
α τα θμάτι μια ζουγί.

Κι οι ανόητοι τον πίστευαν,
μα δεν έπρεπε να τον δουν
πέντε χρόνια μες στο σπίτι
κουράστηκαν να τον ακούν.

Αλλά είχε άσχημο τέλος,
πέθανε μες στο ιερό.
Έμεινε σαράντα μέρες
δίχως φαί και νερό.

Το νευρόσπαστο

Ο Ευκλείδης, που λέτε, βγήκε
στην επιφάνεια νωρίς
κι έγινε στη γεωμετρία
ο πιο καλός καθηγητής.

Μα πού γεννήθηκε δεν ξέρουν
μεγάλο πρόβλημα κι αυτό.
αχ! Τον καημένο μας βασανίζει,
λες και θέλει να μείνει κρυφό.

Όλος ο κόσμος τον γνωρίζει
τον Ευκλείδη τον τρελό,
που τις ευθείες και γωνίες
ξέρει απ' έξω, μα το θεό.

Αυτός έγραψε τα «Στοιχεία»,
που 'ναι έργο ξακουστό
κι από τότε αυτοί τον είπαν
πατέρα και δημιουργό.

Έτσι και ο Πτολεμαίος
αυτόν ήθελε στο πλευρό του
να διδάξει γεωμετρία
στον απαίδευτο λαό του.

Όμως, του ζήτησε μια χάρη,
μια χάρη πολύ μικρή:
Να τα λέει με τέτοιο τρόπο,
να τα «πιάνουν» κι οι χαζοί.

Σαν τον άκουσε ο Ευκλείδης,
έγινε άσπρος σαν πανί,
ξεστόμισε βαριές κουβέντες
να τις θυμάται μια ζωή.

Ε κμπάρι Πτουλιμαίϊ
που μας κάν'ς τσι του γνουσκό
«έν' υπάρχι στ' γιουμιτρία
μουνουπάτ βασιλικό».

Αχ ! κουμπάρε Πτολεμαίε,
που μας κάνεις τον γνωστικό,
στη γεωμετρία δεν υπάρχει
μονοπάτι βασιλικό.

Αρχιμήδης

Γιου αδιάτρουπους

Πάμι τώρα σ' έναν άλλουν
του μιγάλου Αρχιμήδ'
που νταν μαθηματικός σπουδαίους
τσ έν ήταν κλειστός σα μιδ.

Πάντα γιλαστός τσ' ουραίους
πλούσιους τσι δυνατός
έφτιαχτι έφτους τσ' καταπέλτις
τσ' έγινι παντού γνωστός.

Σα δεν ήταν γι' Αρχιμήδης
ε θα ξέραμι του «πι»
μια ζουγί φτος τυρανζόνταν
για να ερτ' να μας του πει.

Ικτός απ' έφτου μίλξι όμους
τσι για τν υδρoστατική
που σα δεν ήταν γι κορώννα
ε θα τν' ίβριστσι μα τι.

Μια φουρά τ' δότσι γ' Ιέρων
μια κορώννα α τνιξιτάσ'
θάργι πους τουν κουρουϊδέψαν
πους τουν είχαν ξιγιλάς.

Ήμπι τότε μες μπανιέρα
του μυστήριου να λυσ'
ανακάλψι πς ήταν ψέφτσια
τσι βγει α του ξιφουνίς.

«ΕΥΡΗΚΑ,ΕΥΡΗΚΑ», φώναζι έφτους
μες του δρόμου ίβγι τσιτσίδ
δίκους ρούχα δίκους σλιπ
κουρουπήδα σαν ατσίδ.

Φαίνιτι πς ήταν στου κόσμουτ'
τς έφτιαχτι τα σχήματ'
μέχρι πούρτι στρατιώτς
χάλασι τα νείρατατ.

Ο αδιάντροπος

Πάμε τώρα σ' έναν άλλο,
τον μεγάλο Αρχιμήδη,
έναν μαθηματικό μεγάλο,
που δεν ήταν κλειστός σαν μύδι.

Πάντοτε γελαστός κι ωραίος,
πλούσιος και δυνατός,
έφτιαχνε αυτός καταπέλτες
κι έγινε παντού γνωστός.

Αν δεν υπήρχε ο Αρχιμήδης,
δεν θα ξέραμε το «πι»
μια ζωή αυτός τυραννιόταν
για να έρθει να μας το πει.

Πέρα απ' αυτό μίλησε, όμως,
και για την υδρoστατική,
που αν δεν ήταν η κορώννα
δε θα την έβρισκε, αλί!

Του 'δωσε κάποτε ο Ιέρων
μια κορώννα να εξετάσει
νόμιζε τον κορόιδεψαν,
πως τον είχαν ξεγελάσει.

Μπήκε τότε στην μπανιέρα
το μυστήριο να λύσει.
Ψεύτικη πως ήταν βρήκε,
βγήκε να το ξεφωνίσει

Εύρηκα, Εύρηκα, αναφωνούσε
μες στο δρόμο βγήκε γυμνός,
έτρεχε χωρίς τα ρούχα,
χοροπηδούσε σαν λαγός.

Φαίνεται, στον κόσμο του ήταν
κι έφτιαχνε τα σχήματά του
ώσπου ήρθε ο στρατιώτης
γκρέμισε τα όνειρά του.

Ρώτιγι ντουν «που 'ν γι παράδισ
ποχς χουμέν ρε Αρχιμήδ;
«Μη μου τους κύκλους τάραττε
πάψι, ρε σαμνιαμίδ».

Έφτου 'νταν του τιλιφταίουτ
έκουπι ντουν του λιμότ
τότι θρήνσι ούλους κόσμους
για τουν άδικο χαμότ.

Κέπλερ

Γιου πουλιούξερους

Κάτιριν απάντσιμ κόρημ'
είδισ συ στ' ζουγίς πουτές
να νι κάποιους αστρουνόμους
τσι α του παίζ φτος συγγραφεύς;

Μια που του φειρι η κουβέντα
εν αντέχου θα του πω
ξέρου μο του Κέπλερ, έφτουν
του ξλουμένου Γερμανό.

Ποιόν λέγς, μι τα μούσια έναν
τσι μι τα μιγάλα αυτιά
ναι μουρέλημ έφτουν λέγου
που 'χει μάτια καγιαρά.

Έπιζι του θιουλόγους
συγγραφέας ξακουστός
τσιίλιγι ακόμ' πους είνι
μαθηματικός, καλός.

Απί μικρός είχι ταλέντου
Σ' τσ' αριθμοί ήνταν ξιφτέρ
γι' αυτό τσ' αργότερα τουν είπαν
τ' ουρανού μας Νομουθέτι!

Ήταν όμους φτος σπουδαίους
είχι γνώσεις όσις θελς
έφτα που πει για τσ' πλανήτις
ε τ' αμφισβητεί κανές.

Άμα εν 'ήνταν βρε γιου Κέπλερ
ντουβάρια θα μασταν μεις ούλ
θα ρωτούσαν τι 'νι γήλιους
τσι θα λέγαμε αγγούρ.

Τον ρωτούσε «Πού 'χεις κρυμμένα
τα λεφτά, βρε Αρχιμήδη»;
«Μη μου τους κύκλους τάραττε.
Πάψε, ρε σαμιαμίδι»!

Αυτό ήταν το τελευταίο...
τον έκοψε το λαιμό του
κι όλος ο κόσμος θρήνησε
για τον άδικο χαμό του

Ο πολύξερος

Κατερίνα, απάντησέ μου:
είδες στη ζωή ποτέ
να 'ναι κάποιος αστρωνόμος
και να το παίζει συγγραφέας;

Μια που το 'φερε η κουβέντα,
δεν αντέχω θα το πω:
μόνο αυτόν τον Κέπλερ ξέρω,
τον τρελό τον Γερμανό...

«Ποιον λες; Έναν με το μούσι
και με τα μεγάλα αυτιά;»
«Ναι, παιδί μου, εκείνον λέω
που 'χει μάτια μυωπικά.»

Παρίστανε τον θεολόγο,
συγγραφέας ξακουστός,
κι έλεγε πως είν', ακόμα,
μαθηματικός καλός.

Από μικρός είχε ταλέντο,
στους αριθμούς ήταν ξεφτέρι.
Γι' αυτό, αργότερα τον είπαν
τ' ουρανού μας Νομοθέτη

Ήταν, όμως, αυτός σπουδαίος,
είχε γνώσεις όσες θέλεις ίνα
εκπλαγείς.
Όσα είπε για τους πλανήτες
δεν τ' αμφισβητεί κανείς.

Αν δεν ήταν, βρε, ο Κέπλερ,
ντουβάρια θα ήμασταν όλοι εμείς.
Θα ρωτούσαν τι 'ναι ο ήλιος
και θα λέγαμε «αγγούρι»

Ρ' Άλεξελ γιατί γιλάς του
ίξιρις του τσ απ' τα ψες
πς γι πλανήτις ε καθούντι
μο γυρίζιν σι τρουχιές;

Μιά που τά πατι σεις ούλα
θα σας πω του μυστικό
γώ εν' είμι κουτσομπόλα
αλλά τούτου θα του πω.

Δυο φουρές παντρέφτσι έφτους
τσ' ίχει καν πουλλά μουρά
θα μι σκάσ' γι μσουμιρίδα
ήθιλι τσι παντριγιά.

Ήταν άτυχους γιου έρμους
πέθανι απι πυριτό
τσ' ινταν νέους γιου καημένους
είχι τέλους θλιβιρό.

Πριν τιλιώσουμι του Κέπλερ
κατ' ακόμα θέλου α πώ
γώ θαρρώ πους μείς τ' χρουστούμι
ένα μιγάλου φχαριστό.

Νεύτων

Η σκ'ιά

Προυχουρούμι σ' έναν άλλου
που νταν πρόουρου μουρό
τσένι γνώρσι του πατέρατ
ήταν ουρφανό απί μικρο.

Αλλά φτο ε τουν ιμπόδσι
τν ευφιάτ α μας δειξ'
ήθιλι α γιν σπουδαίους
τσι τα δόντια α μας τριξ.

Τουν Ισαάκ του Νεύτουν λέγου
που χει δλειές φτος όσις θελς
φιλόσουφους τσι αστρονόμους
τσ' φυσικής μας γιου βασιλεύς.

Ούλους κόσμους ιξαρτάτι
απί τσ' νόμοιτ έφτοι τσ' τρείς
δρασ -αντίδρας τσι αδράνεια
χρόνια έκανι α τσ' πικς.

Αλέξη μου, γιατί γελάς;
Το 'ξερες κι από χδες
πως δεν κάθονται οι πλανήτες,
μα κινούνται σε τροχιές;

Μια που τα 'πατε εσείς όλα,
θα σας πω το μυστικό.
Αν και δεν είμαι κουτσομπόλα,
όμως, αυτό θα το μοιραστώ.

Δυο φορές παντρεύτηκε εκείνος
κι έκανε πολλά παιδιά.
Θα με σκάσει η μισομερίδα,
ήθελε και παντρείά!

Ήταν άτυχος ο δόλιος,
πέθανε από πυρετό
αν κι ήταν νέος ο καημένος,
είχε τέλος θλιβερό.

Πριν τελειώσω με τον Κέπλερ,
κάτι ακόμα θέλω να πω:
πιστεύω πως του χρωστάμε
ένα μεγάλο ευχαριστώ.

Η «συκιά»

Προχωρούμε σ' έναν άλλο
που 'ταν πρόωρο μωρό
και δεν γνώρισε πατέρα
ήταν από μικρό ορφανό.

Αλλά αυτό δεν ήταν εμπόδιο
ευφύια να μας δείξει.
Ήθελε να γίνει σπουδαίος
και τα δόντια να μας τριξεί.

Τον Ισαάκ το Νεύτωνα λέω,
που 'κανε πολλές δουλειές:
φιλόσοφος κι αστρονόμος
της φυσικής ο βασιλεύς.

Όλος ο κόσμος εξαρτάται
απ' τους νόμους του τους τρείς:
δράση - αντίδραση και αδράνεια
χρόνια έκανε να τους βρει.

Πιο σπουδαίους ήταν όμως
έφτους για τ' παγκόσμια έλξ'.
Που να ήξιρι γιου έρμους
πους Κουλόμπ θα πα α τουν κλέψ.

Σα πκαθούνταν φτος στου κήπουτ
τσι σκιφτόνταν τυπ' α βρει
έπεισι ένα πράσνου μήλου
πας τσιφάλατ τριχουτί.

Τσαπ μιγάλιτ φαντασία
προυσπάθσι φτος αν ηξιγίσ
πσέφτι η δύναμ πρίχτ του μήλου
καν τν σελήν μας α γυρίζ.

Έγιουσις μιλέτις π' πίτσι
δε νι σκέφτσι τ' παντριγιά
έμνι μοναχός τσι έρμους
κούνι φαίνιτι τ' μηλιά.

«Έ ντριπόστι ρε καπτούρες¹
πλέτι λόγια σεις βαριά
επειδή απόμνα μόνους
θα μι πείτι τσι συκιά»;

Ξερς πους λέγου ό.τ' ακούγου
ε ντα βγάζου απ' του νούμ'
άγι, σ' λέγου μια συγγνώμη
α τιλιώσ' του νταβαντούρ.

Κουλόμπ

Γιού κλέφτς

Γιου Κουλόμπ είναι σπουδαίους
στον ηλεκτρισμό αστέρ'.
Ανακάλψι τα φουρτία
τσ' έφτι τ' δύναμ' που τα έλκ'.

Έφτους νόμουσιτ γιου έρμους
στου σχολειό μας βασανίζ':
Μάθι τούτου κάνι τ' άλλου
του τσιφάλμας του ζαλίζ.

Πιο σπουδαίος ήταν, όμως,
αυτός για την παγκόσμια έλξη.
Πού να ήξερε ο καημένος
πως ο Κουλόμπ θα του... τον κλέψει.

Ενώ στον κήπο του καθόταν
και τύπους έψαχνε να βρει,
έπεσε ένα πράσινο μήλο
στην κεφαλή την τριχωτή.

Με την πολλή του φαντασία
προσπάθησε να εξηγήσει
πως η δύναμη που ρίχνει το μήλο
κάνει τη σελήνη μας να γυρίζει.

Τόσες μελέτες που 'κανε
δεν σκέφτηκε την παντριά.
Έμεινε μονάχος κι έρημος,
κουνούσε, φαίνεται, ...τη μηλιά.

«Δεν ντρέπεστε, βρε ανθρωπάρια,
που λέτε λόγια εσείς βαριά;
Επειδή απέμεινα μονάχος,
θα με πείτε και «συκιά»» ;

Ξέρεις πως λέω ό,τι ακούω,
δεν τα βγάζω από το νου μου.
Άντε, σου λέω μια συγγνώμη,
να τελειώσει το νταβαντούρι!

Ο κλέφτης

Ο Κουλόμπ είναι σπουδαίος,
στον ηλεκτρισμό αστέρι.
Ανακάλυψε τα φορτία
και τη δύναμη που τα έλκει.

Αυτός ο νόμος του ο γνωστός
στο σχολειό μας βασανίζει:
Μάθε το ένα, κάνε τα' άλλο,
το μυαλό μας τριβελίζει.

¹ Φυτό, που ούτε τα ζώα δεν τρώνε τα φύλλα του. Η λέξη χρησιμοποιείται στον περιφρονητικό λόγο.

Σιδηρόδρομους βρε ίνι
έφτους τύπους που ιφίβρι
ανακάτουσι φουρτία
τσι τουν γράφαν σν' ιστουρία.

Όμους έμαθα κατ' νέα
που νι άστσμα φτα πουλύ
τώρα άμα είν' αλήθεια
θα μας πουν γι ειδικοί.

Τζι μι ένα επί μι δύο
τσι διαίρισ μι του ρο
είνι ένας άλλους τύπους
αλλά μι τ' Κουλόμπ φτυστός.

Ε Κουλόμπ, παλιουκαπτούρα,
ίβρα γω του μυστικό
μπά τσιι έκλιψις του τύπου
απ' του Νεύτουν του γνουσκό.

Γω θαρρώ συ ένι πίτσις
κατ' διαφοριτικό
φτος μας είπι για του βάρους
τσι συ για τουν ηλεκτρισμό.

Ίβγαλις απ' εύτου τς μάζις
τσι μας πάσαρις τα κιου.
Έλα ντε πού 'μαστι έξυπν
τσ έ μας ξιγιλάς μαϊμού.

«Μένα ρε μλάρια Αγιασιώτκα
ίπριπι α μι προυστσνάτι
οχ' α μι κατηγουρίτι
τσ' απού πίσουμ' α γιλάτι».

Έχιτι μι σεις του νου σας
Αγιασιώτις αγαθοί
έγιουτις τσ' συκοφαντίες
έ θα τσ' ανιχτώ πουλύ.

Ίμνταν λουχαγός μιγάλους,
μαθηματικός τρανός.
Ανακάλψα γω τ' πυξίδα
που 'νι σ' ουλ σας ουδηγός.

Τσι του νόμουμ' τουν ιφίβρα
ουλουμόναχους στ' αλήθεια
να ουρκίζουμι στου Θγιό,
που πουλύ τουν αγαπώ.

Σιδηρόδρομος, βρε, είναι
αυτός ο τύπος που εφηύρε.
Ανακάτεψε φορτία
κι έμεινε στην ιστορία!

Αλλά έμαθα κάποια νέα
που 'ναι άσχημα πολύ.
Τώρα, αν είναι αλήθεια
θα μας πουν οι ειδικοί.

Τζι μι ένα επί μι δύο
και διαίρεση με το ρο,
είν' ένας άλλος τύπος
αλλά φτυστός με του Κουλόμπ.

Ει Κουλόμπ, ανθρωπάριο,
βρήκα εγώ το μυστικό.
Μπας και έκλεψες τον τύπο
απ' το Νεύτωνα το γνωστικό;

Εγώ νομίζω πως δεν βρήκες
κάτι διαφορετικό.
Αυτός μας είπε για το βάρος
και συ για τον ηλεκτρισμό.

Έβγαλες από κει τις μάζες
και μας πάσαρες τα κιου.
Έλα ντε που είμαστε ξύπνιοι,
δε μας ξεγελάς, μαϊμού!

«Εμένα, βρε μουλάρια Αγιασιώτκα,
έπρεπε να με προσκυνάτε
κι όχι να με κατηγορείτε
κι από πίσω μου να γελάτε.

Να με έχετε το νου σας,
Αγιασιώτες αγαθοί,
αυτές τις συκοφαντίες
δε θα ανεχτώ πολύ.

Λοχαγός ήμουν μεγάλος,
μαθηματικός τρανός.
Εγώ βρήκα την πυξίδα,
που 'ναι σ' όλους οδηγός.

Και τον νόμο τον εφηύρα
ολομόναχος στ' αλήθεια.
Να ! ορκίζομαι στο Θεό,
που πολύ τον αγαπώ.

Ρε μουρά, μπά τσ εκ' δίτσιου
γιου Κουλόμπ γιου παλαβός
έφτους είνι γι αιτία
που γνourίζουμι του φως.

Αϊνστάιν

Του ξυπνοπούλ'

Τιλιφταίους μας απόμνι
γι' Αινστέιν γιου μστακάς
που νταν απί τ' Γερμανία
τσι σχολειό ήνταν κατμάς.

Μέχρι π' βρέθτσι γιου Κουστάκης
γιου Καραθεοδωρής
τσι τουν πίτσι μοναχόσιτ
του ξιφτέρ της φυσικής.

Γι' Αινστέιν πλέτι είπι
πράγματα σημαντικά
«Ο θεός δε παίζει ζάρια
τα θέλει όλα σταθερά».

Για τ' σχετικότητα ήμας είπι
στιν ιστορία έμνει φτος
«τίπουτα δε ταξιθεύει
πιο γρήγουρα απί του φως».

Είπι όμους ένα πράγμα
προυτάκουστου για τν' ιπουχί
πους γι μάζα είν' ισουδύναμ'
μι ενέργεια αρκετή.

Ήξιρις του πους γιου ήλιους
ιλλατώνιτι πουλύ
δίνοντας έδιατς ενέργεια
σουλ τσαθρώπ πάνου στη γη;

Τώρα όμους θα σας πούμι
για τα ξούριατ τα πουλλά.
Έπιζι βιουλί ουλ' τμέρα
τσέπηρζι τ' κόσμου τα μυαλά.

Σαν ανέβινι στ' καρρέρα
εν ιμπόργις α τουν πιάγς
φόργι τσ έφτου του κουστούμιτ
π' έ του άλλαζι η γαζιάρς.

Βρε παιδιά, μπας κι έχει δίκιο
ο Κουλόμπ ο παλαβός;
Αυτός είν' η αιτία
που γνourίζουμε το φως.

Το έξυπνο πουλί

Τελευταίος μας έχει μείνει
ο Αινστέιν με τη μουστάκα,
που ήταν απ' τη Γερμανία
και στο σχολείο ήταν σκράπας.

Όσπου βρέθηκε ο Κωστάκης
ο Καραθεοδωρής
και τον έκανε μονάχος
το ξεφτέρι της Φυσικής.

Ο Αινστέιν, που λέτε, είπε
πράγματα σημαντικά:
«Ο θεός δεν παίζει ζάρια,
τα θέλει όλα σταθερά».

Για τη σχετικότητα που είπε
στην ιστορία έμεινε αυτός.
«Τίποτα δεν ταξιθεύει
πιο γρήγορα από το φως».

Είπε, όμως, ένα πράγμα
πρωτάκουστο για την εποχή
πως ισοδύναμη είν' η μάζα
με ενέργεια αρκετή.

Το 'ξερες πως το φως του ήλιου
ελαττώνεται πολύ,
δίνοντας έτσι ενέργεια
σ' όλους εμάς πάνω στη γη;

Τώρα, όμως, θα σας πούμε
για τα ελαττώματά του.
Έπαιζε βιολί όλη μέρα,
του 'χε πάρει τα μυαλά του.

Σαν ανέβαινε στη ρόδα,
δεν μπορούσες να τον πιάσεις.
Φορούσε το ίδιο κοστούμι,
δεν το άλλαζε ο βρωμιάρς.

Επίλογος

Αχ! τι κούρασ' είναι έγιουτ
άγι να τειλιώνουμι
είπαμι ντα ούλα πάλι
τίπουτα δε χώνουμι.

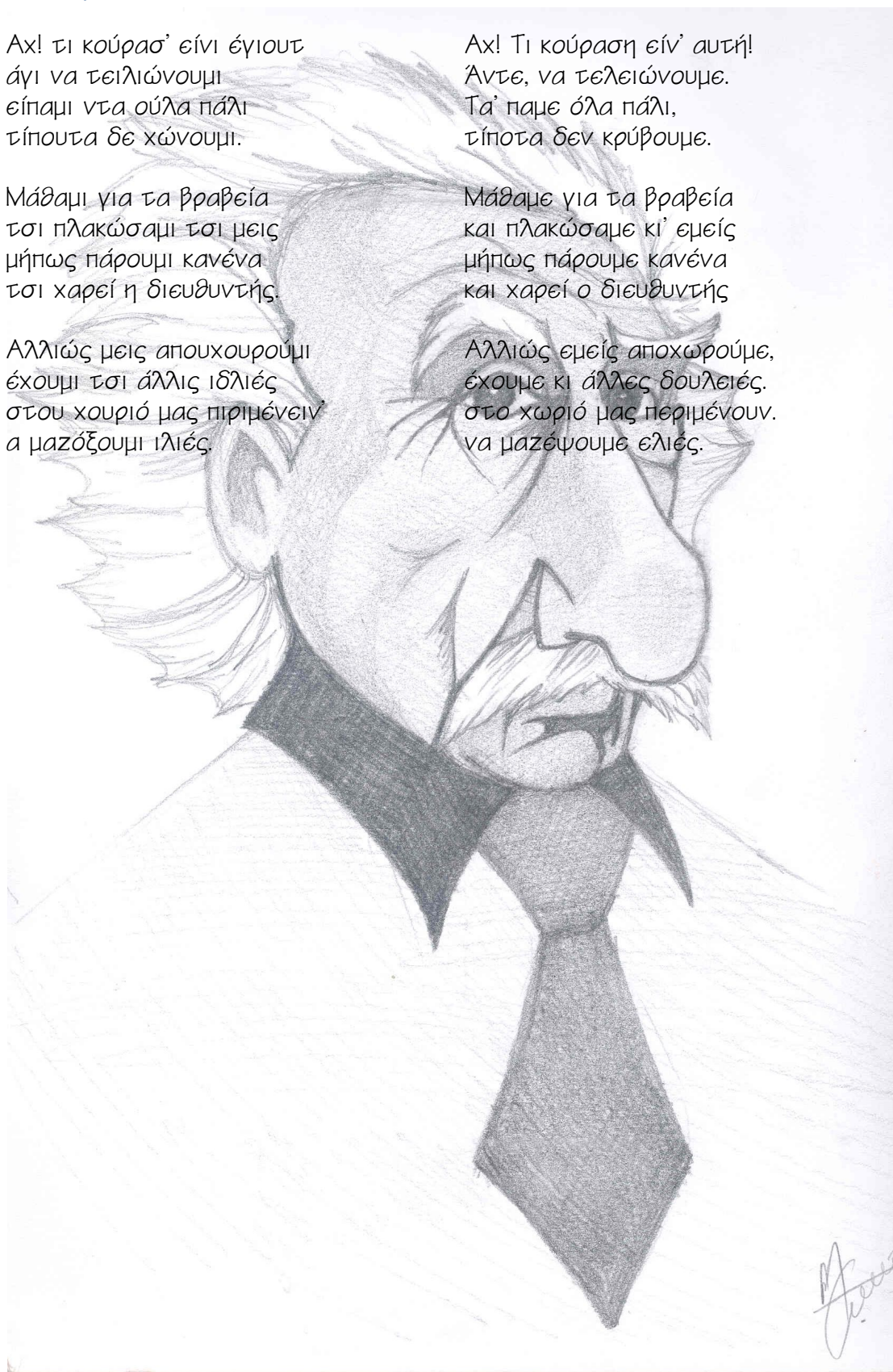
Μάθαμι για τα βραβεία
τσι πλακώσαμι τσι μεις
μήπως πάρουμι κανένα
τσι χαρεί η διευθυντής.

Αλλιώς μεις αποухουρούμι
έχουμι τσι άλλις ιδλιές
στου χωριό μας περιμένειν
α μαζόξουμι ιλιές.

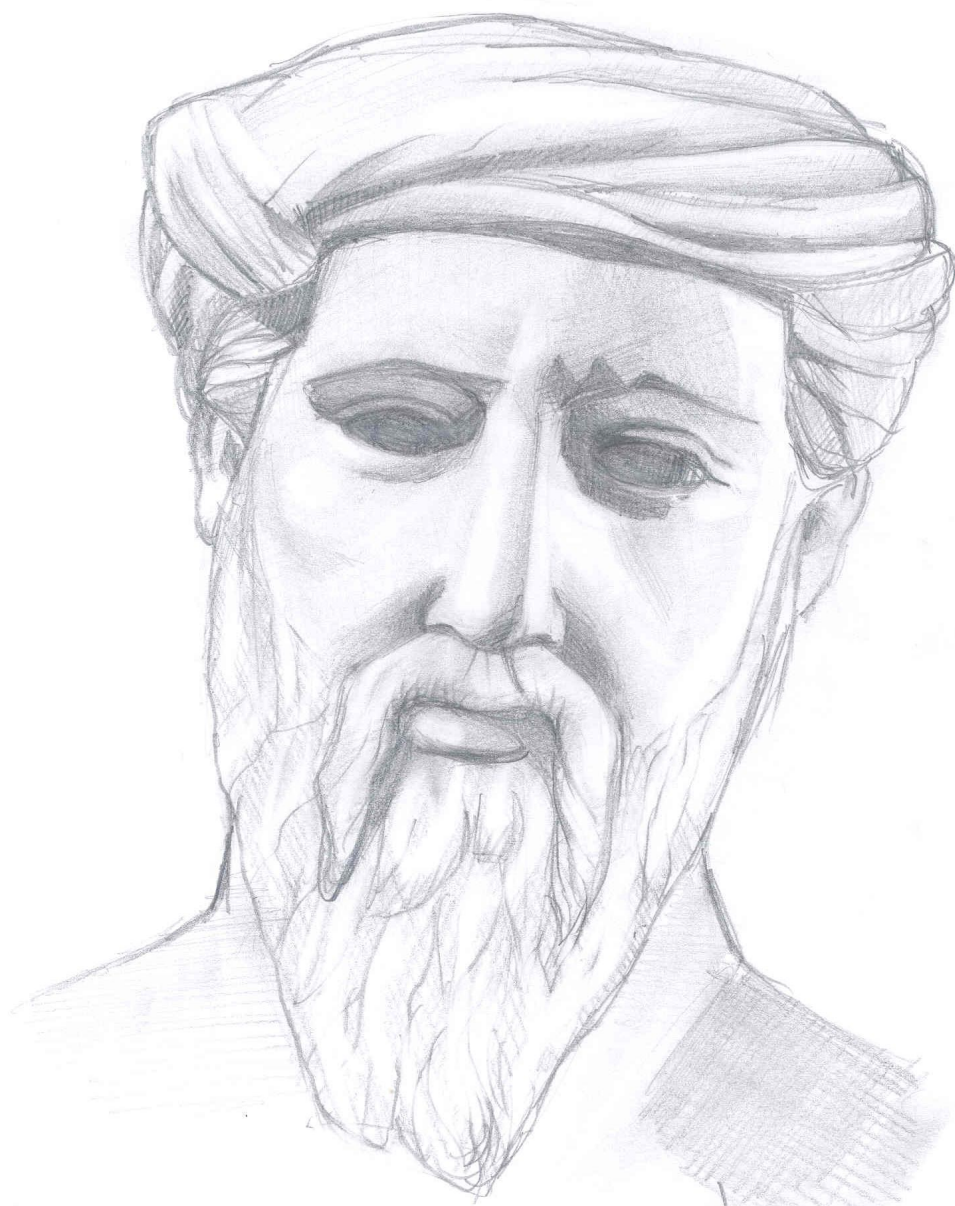
Αχ! Τι κούραση είν' αυτή!
Άντε, να τελειώνουμε.
Τα' παμε όλα πάλι,
τίποτα δεν κρύβουμε.

Μάθαμε για τα βραβεία
και πλακώσαμε κι' εμείς
μήπως πάρουμε κανένα
και χαρεί ο διευθυντής

Αλλιώς εμείς αποχωρούμε,
έχουμε κι άλλες δουλειές.
στο χωριό μας περιμένουν.
να μαζέψουμε ελιές.

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

NEWTONAS

